

61991J0208

DOMSTOLENS DOM (FJERDE AFDELING) AF 16. DECEMBER 1992. - RAYMOND BEAULANDE MOD DIRECTEUR DES SERVICES FISCAUX DE NANTES. - ANMODNING OM PRAEJUDICIEL AFGOERELSE: TRIBUNAL DE GRANDE INSTANCE DE NANTES - FRANKRIG. - FORTOLKNING AF SJETTE MOMSDIREKTIVS ARTIKEL 33. - SAG C-208/91.

Samling af Afgørelser 1992 side I-06709

Sammendrag

Dommens præmisser

Afgørelse om sagsomkostninger

Afgørelse

Nøgleord

++++

Fiskale bestemmelser ° harmonisering af lovgivningerne ° omsætningsafgift ° det fælles merværdiafgiftssystem ° forbud mod national afgift, der har karakter af omsætningsafgift ° genstand ° begrebet "omsætningsafgift" ° rækkevidde ° national afgift af samme art som en fransk registreringsafgift ° ikke omfattet

(Raadets direktiv 77/388, art. 33)

Sammendrag

Selv om formålet med artikel 33 i sjette direktiv 77/388 er at undgå, at der indføres skatter og afgifter, der bringer det fælles merværdiafgiftssystems funktion i fare, fordi de pålægges omsætningen af varer og tjenesteydelser på tilsvarende måde som moms, er bestemmelsen ikke til hinder for opretholdelse eller indførelse af andre former for skatter eller afgifter, herunder indregistreringsafgifter, der ikke frembyder en merværdiafgifts væsentligste kendetegn.

Heraf følger, at ovennævnte artikel skal fortolkes saaledes, at den ikke er til hinder for, at der indføres eller opretholdes en national afgift af samme art som den franske indregistreringsafgift, der opkræves i forbindelse med erhvervelse af byggegrunde, saafremt en forpligtelse i henhold til de nationale bestemmelser til at bygge inden for en given frist ikke overholdes. En saadan registreringsafgift udgør nemlig ikke en generel skat, idet den ikke finder anvendelse på produktions- og distributionsprocessen, eftersom den udelukkende opkræves, når den faste ejendom indgår i den endelige forbrugers formue, idet der ikke kan ske fradrag af afgifter af samme art, som er betalt i foregående led, og idet opkrævningen af afgiften ikke sker på

grundlag af værditilvæksten, men hviler på godets samlede værdi.

Dommens præmisser

1 Ved kendelse af 7. maj 1991 indgaaet til Domstolen den 2. august s.aa. har Tribunal de grande instance de Nantes (Frankrig) i medfør af EOEF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 33 i Raadets sjette direktiv af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter ° Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1, herefter benævnt "sjette direktiv").

2 Spørgsmaalet er rejst under en sag mellem R. Beaulande og direktøren for skatte- og afgiftsmyndighederne, services fiscaux i Loire Atlantique, vedrørende registreringsafgift af en byggegrund.

3 Det fremgår af sagen, at Beaulande den 16. januar 1980 erhvervede et hus i Nantes, betinget af, at han skulle rive det ned og inden for en frist på fire år opføre en beboelsesejendom på grunden.

4 Erhvervelsen var i henhold til artikel 257 i code général français des impôts (herefter benævnt "CGI") omfattet af reglerne om merværdiafgift af fast ejendom, og da Beaulande havde erlagt denne afgift, blev han i henhold til artikel 691 i CGI fritaget for betaling af registreringsafgift. Efter denne bestemmelse er erhvervelse af ubebyggede grunde eller grunde, hvorpå der står bygninger, som skal rives ned, fritaget for registreringsafgift, såfremt der betales merværdiafgift, og herved er det en betingelse, at overdragelsesdokumentet indeholder en forpligtelse til at opføre en fast ejendom inden for en frist på fire år regnet fra dokumentets dato, og at erhververen dokumenterer, at arbejdet er udført inden udløbet af denne frist.

5 Artikel 1840 G b i CGI fastslår, at præsteres den i artikel 691 hjemlede dokumentation ikke, skal erhververen på første anfordring erlægge den registreringsafgift, som han havde været fritaget for, og derudover en tillægsafgift på 6%. Dog kan den merværdiafgift, som blev erlagt ved købet, og som endnu ikke er fratrukket, fratrækkes registreringsafgiften.

6 Da bygningen endnu ikke var blevet opført inden udløbet af den foreskrevne frist, afkrævede skattemyndighederne i henhold til artikel 1840 G b i CGI Beaulande de skyldige afgifter.

7 Beaulande påklagede opkrævningen til services fiscaux i Loire Atlantique, men fik afslag, hvorpå han den 14. september 1989 anlagde sag mod denne myndighed ved Tribunal de grande instance de Nantes. Til støtte for sagen, hvori han nedlagde påstand om annullation af opkrævningen, gjorde han bl.a. gældende, at den registreringsafgift, som afkræves ham, har karakter af en omsætningsafgift, således at dens forekomst samtidig med opkrævning af moms i forbindelse med samme omsætning netop udgør en overtrædelse af artikel 33 i sjette direktiv.

8 Tribunal de grande instance de Nantes fandt, at sagens udfald afhænger af fortolkningen af sjette direktiv, hvorfor den har stillet Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

"Har registreringsafgifter, som opkræves i forbindelse med erhvervelse af byggegrunde, såfremt forpligtelsen til at bygge inden for en periode af fire år, som eventuelt kan forlænges, ikke overholdes, og som står i forhold til bygningens værdi, karakter af omsætningsafgift, og er de derfor i henseende til artikel 33 i Raadets sjette direktiv af 17. maj 1977 uforenelige med den moms, som opkræves på erhvervestidspunktet?"

9 Hvad nærmere angår sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises til retsmoder rapporten. Disse omstændigheder

omtales derfor kun i det foelgende i det omfang, det er noedvendigt for forstaaelsen af Domstolens argumentation.

10 Med det praejudicielle spoergsmaal oenskes der i det vaesentlige oplyst, om artikel 33 i sjette direktiv er til hinder for indfoerelse eller opretholdelse af en national afgift, som fremtraeder som en registreringsafgift, der opkraeves ved erhvervelsen af byggegrunde, naar den forpligtelse til at opfoere en bygning inden for en frist, som er fastsat i de relevante nationale regler, ikke opfyldes.

11 Foerst bemaerkes, at artikel 33 i sjette direktiv bestemmer: "Med forbehold af andre faelleskabsbestemmelser er bestemmelserne i dette direktiv ikke til hinder for, at en medlemsstat opretholder eller indfoerer afgifter paa forsikringskontrakter og paa spil og vaeddemaal, punktafgifter, indregistreringsafgifter og i det hele taget alle former for skatter og afgifter, der ikke har karakter af omsaetningsafgift."

12 Der er dernaest grund til at henlede opmaerksomheden paa, at i henhold til Domstolens faste praksis (jf. senest dom af 7.5.1992, sag C-347/90, Bozzi, Sml. I, s. 2947, praemis 9) er det den ovennaevnte artikel 33's formaal at forhindre, at der indfoeres skatter og afgifter, der bringer det faelles merværdiafgiftssystems funktion i fare, fordi de paalaegges omsaetningen af varer og tjenesteydelser paa tilsvarende maade som moms. Skatter og afgifter, der har momsens vaesentligste kendetegn, maa under alle omstaendigheder anses for at ramme omsaetningen af varer og tjenesteydelser paa tilsvarende maade som moms.

13 Det fremgaar heraf, at artikel 33 i sjette direktiv ikke er til hinder for opretholdelse eller indfoerelse af indregistreringsafgifter eller andre former for skatter eller afgifter, der ikke frembyder en merværdiafgifts vaesentligste kendetegn.

14 Med hensyn til disse kendetegn bemaerkes, at ° som Domstolen allerede har fastslaaet ved adskillige lejligheder (jf. bl.a. dom af 3.3.1988, sag 252/86, Bergandi, Sml. s. 1343, praemis 15, af 13.7.1989, forenede sager 93/88 og 94/88, Wisselink, Sml. s. 2671, praemis 18, af 19.3.1991, sag C-109/90, Giant, Sml. I, s. 1385, praemis 11 og 12, af 31.3.1992, sag C-200/90, Dansk Denkvit, Sml. I, s. 2217, praemis 11, og foernaevnte dom i Bozzi-sagen, praemis 12) ° anvendes merværdiafgift generelt paa transaktioner vedroerende varer eller tjenesteydelser; den er proportional med prisen paa disse goder og disse tjenesteydelser; den opkraeves i hvert led af produktions- og omsaetningsforloebet; endelig finder den anvendelse paa varernes og tjenesteydelsernes merværdi, idet den afgift, der skal betales ved en transaktion, beregnes efter fradrag af den afgift, der blev betalt i det forudgaaende led.

15 Det kan dernaest fastslaas, at en afgift som den, den nationale ret omhandler, ikke har momsens ovennaevnte kendetegn.

16 Saaledes udgoer registreringsafgifter som dem, der beskrives af den nationale ret, ikke en generel skat, eftersom de kun vedroerer fast ejendom, som overdrages mod vederlag, og hvis overdragelse giver anledning til visse formaliteter. Saadanne afgifter har derfor ikke til formaal at ramme samtlige oekonomiske transaktioner i den paagaeldende medlemsstat.

17 For det andet er der ikke tale om en produktions- og distributionsproces, eftersom registreringsafgifterne opkraeves udelukkende, naar den faste ejendom indgaar i den endelige forbrugers formue. Hertil kommer, at der ikke kan ske fradrag af afgifter af samme art, som er betalt i foregaaende led.

18 Endelig sker opkraevningen af saadanne afgifter ikke paa grundlag af vaerditilvaeksten, men hviler paa godets samlede vaerdi.

19 Det spoergsmaal, som stilles af Tribunal de grande instance de Nantes, kan derfor besvares med, at artikel 33 i sjette direktiv skal fortolkes saaledes, at den ikke er til hinder for, at der

indføres eller opretholdes en national afgift, som fremtraeder som en registreringsafgift, der pålægges erhververen af en byggegrund i tilfælde af, at en forpligtelse til at bygge inden for den i de nationale regler fastsatte frist ikke opfyldes.

Afgørelse om sagsomkostninger

Sagens omkostninger

20 De udgifter, der er afholdt af den franske regering og af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, der har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i en sag, som verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

Afgørelse

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Tribunal de grande instance de Nantes ved kendelse af 7. maj 1991, for ret:

Sjette direktivs artikel 33 skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for, at der indføres eller opretholdes en national afgift i form af en registreringsafgift, som opkræves i forbindelse med erhvervelse af byggegrunde, såfremt en forpligtelse i henhold til de nationale bestemmelser til at bygge inden for en periode af fire år ikke overholdes.